

Branche-factsheet Verpleging, Verzorging en Thuiszorg (VVT)

Januari 2020

In deze factsheet, opgesteld door ZorgpleinNoord, wordt aan de hand van onderstaande indicatoren een beeld geschetst van de stand van zaken op de arbeidsmarkt voor de branche verpleging, verzorging en thuiszorg (vanaf nu vvt) in Noord-Nederland.

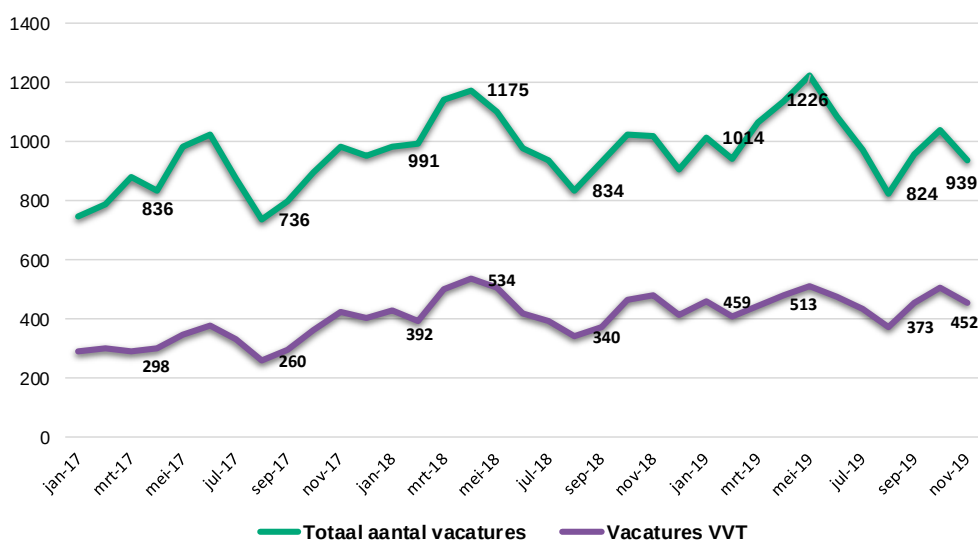
1. Vacatureontwikkeling vacaturesite ZorgpleinNoord
2. Ontwikkeling aantal werknemers, deeltijdfactor en leeftijdsopbouw
3. Mobiliteit: in- en uitstroom van werknemers
4. Verwachte personeelstekorten en –overschotten
5. Demografische ontwikkeling

1. Vacatureontwikkeling: groeiend aantal vacatures in de vvt

- Figuur 1 toont de ontwikkeling van het aantal vacatures per maand voor sector zorg en welzijn en de vvt-branche in Noord-Nederland. In 2017 stonden er gemiddeld 331 vacatures per maand open voor een functie in de vvt en 874 voor de hele sector. In 2019 (t/m november) is het gemiddelde aantal vacatures per maand voor de vvt toegenomen naar 455 en voor de hele sector naar 1.018 vacatures.
- Niet alleen het aantal vacatures is gegroeid, ook het aandeel vvt-vacatures ten opzichte van de andere zorg- en welzijnsbranches is gegroeid. In 2017 was 38% van de zorg- en welzijnsvacatures een vacature van een vvt-organisatie, in 2018 is dat bijna 44% en in 2019 45%. Daarmee is de vvt de zorg- en welzijnsbranche die de meeste vacatures per maand plaatst. Ter vergelijking, organisaties uit de gehandicaptenzorg plaatsten t/m november 2019 19% van alle vacatures en organisaties uit de geestelijke gezondheidszorg 15%.
- Figuur 3 laat het aantal vacatures in de vvt in Noord-Nederland naar functiegroep zien voor november 2019. De meeste vacatures (186, 41%) staan open voor de functie van verzorgende-ig. Ook voor de functies van mbo- en hbo-verpleegkundige worden veel vacatures geplaatst (117, 26%).

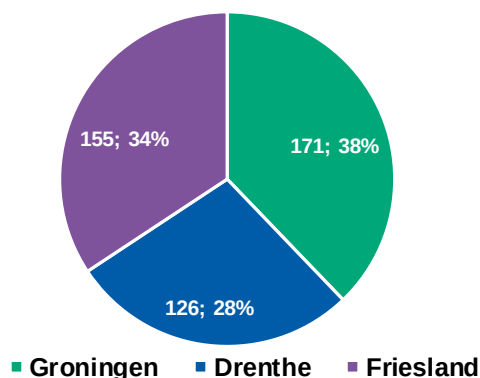
Figuur 1: Vacatureontwikkeling sector zorg en welzijn en branche vvt Noord-Nederland 2017-2019

Bron: ZorgpleinNoord vacaturewebsite, december 2019

Figuur 2: Vacatures branche vvt naar provincie november 2019

Bron: ZorgpleinNoord vacaturewebsite, december 2019

Figuur 3: Vacatures branche vvt Noord-Nederland naar functiegroep november 2019

Bron: ZorgpleinNoord vacaturewebsite, december 2019

Vacatures VVT naar functiegroep Noord-Nederland november 2019		
Functiegroep	aantal	percentage
1. Verzorgende	186	41%
2. Verpleegkundige	117	26%
3. Helpende zorg en welzijn	35	8%
4. Overig	23	5%
5. Facilitair	17	4%
6. (Para)medisch	16	4%
7. Artsen/specialisten	15	3%
8. Leidinggevende	14	3%
9. Sociaal pedagogisch	8	2%
10. Administratief/secretarieel	6	1%
11. Communicatie/marketing/PR	3	1%
12. Personeel en organisatie	3	1%
13. Financieel	2	0%
14. ICT	2	0%
15. Kwaliteit/veiligheid	2	0%
16. Maatschappelijk/cultureel	2	0%
17. Opleidingsplaatsen (BBL/Duaal)	1	0%
Totaal	452	100%

2. Werknemersontwikkeling: groeiend aantal werknemers in de vvt

- De groei van de werkgelegenheid is, naast de vacaturegroei, ook terug te zien in de ontwikkeling van het aantal werknemers (zie ook figuur 4). In alle drie de noordelijke provincies is afgelopen twee jaar sprake van een groeiend aantal werknemers in de vvt. Daarbij was de toename van het aantal werknemers afgelopen jaar groter dan het jaar daarvoor.
- De groei van het aantal werknemers in Drenthe is minder groot dan in de rest van Noord-Nederland. In deze provincie neemt het aantal werknemers in de zorg- en welzijnssector (2017/'19: 5,1% en 2018/'19: 2,8%) meer toe dan in de vvt-branch.
- Figuur 5 laat de gemiddelde deeltijdfactor in de vvt en de zorg- en welzijnssector zien. Voor de vvt ligt de deeltijdfactor lager dan in de gehele sector. In Drenthe nam de gemiddelde deeltijdfactor in de vvt toe van 0,57 fte in het tweede kwartaal van 2018 naar 0,59 fte in het tweede kwartaal van 2019. Het lijkt erop of men in de Drentse vvt gemiddeld genomen iets meer is gaan werken: de groei van het aantal fte is in Drenthe groter (2017/'19: 6,5% en 2018/'19: 4,3%), dan de groei van het aantal werknemers.

- In de Friese vvt is de toename in fte ook groter dan de werknemersgroei, de gemiddelde deeltijdfactor groeide van 0,52 fte naar 0,53 fte tussen 2017 en 2019. Voor de Groningse vvt is de situatie andersom en daalt de deeltijdfactor van 0,59 fte naar 0,58 fte tussen de tweede kwartalen van 2017 en 2019.
- Figuur 6 laat de leeftijdsopbouw van de werknemers in de vvt zien. De werknemers in de Groningse vvt (Q2 2019: gem. leeftijd: 42,7) zijn gemiddeld genomen jonger dan de werknemers in vvt in Drenthe (Q2 2019: gem. leeftijd: 44,8). In de noordelijke vvt is een werknemer gemiddeld 44 jaar oud, wat vergelijkbaar is met de Nederlandse gemiddelde leeftijd van 43,9 jaar in de vvt.

Figuur 4: Ontwikkeling aantal werknemers vvt tweede kwartalen 2017-2019

Bron: CBS 2019, bewerking ZorgpleinNoord

Ontwikkeling werknemers VVT tweede kwartaal 2017-2019					
Regio	kw2 2017	kw2 2018	kw2 2019	2017-2019	2018-2019
Groningen	15.400	15.900	16.500	7,1%	3,8%
Drenthe	15.000	15.300	15.600	4,0%	2,0%
Friesland	17.700	18.000	21.700	22,6%	20,6%
Noord-Nederland	48.100	49.100	53.800	11,9%	9,6%
Nederland	390.200	398.000	422.100	8,2%	6,1%

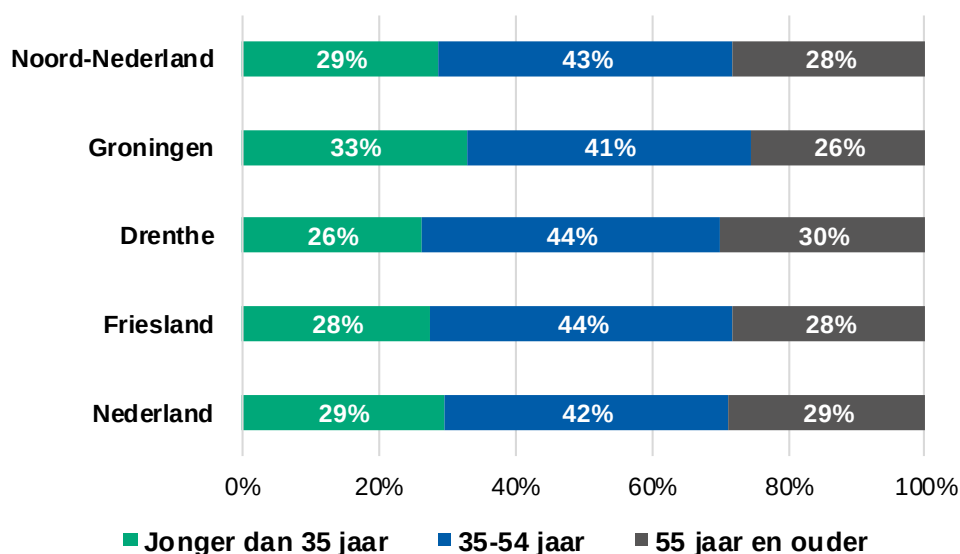
Figuur 5: Deeltijdfactor branche vvt en sector zorg en welzijn tweede kwartaal 2019

Bron: CBS 2019, bewerking ZorgpleinNoord

Deeltijdfactor tweede kwartaal 2019		
Regio	VVT	Zorg & Welzijn
Groningen	0,58	0,68
Drenthe	0,59	0,65
Friesland	0,53	0,62
Noord-Nederland	0,56	0,65
Nederland	0,59	0,67

Figuur 6: Leeftijdsopbouw vvt tweede kwartaal 2019

Bron: CBS 2019, bewerking ZorgpleinNoord

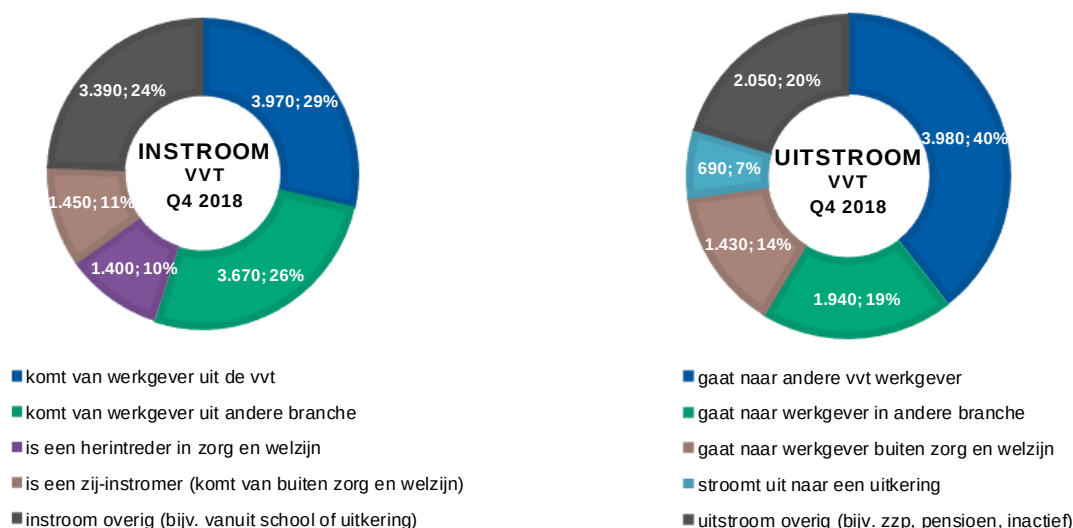

3. Mobiliteit: meer instroom dan uitstroom van vvt-personeel

- Sinds 2017 stromen er mensen de vvt in Noord-Nederland in dan er uitstromen. Figuur 7 laat zien dat de meeste mobiliteit van werknemers in de vvt plaatsvindt in de sector zelf. In 2018 vonden in Noord-Nederland ongeveer 7.640 werknemers, 55% van de totale instroom, een baan bij een vvt-werkgever die al eerder werkzaam waren bij een vvt-organisatie of een werkgever in een andere branche. 5.920 werknemers, 59% van de totale uitstroom, verlieten hun vvt-werkgever voor andere vvt-werkgever of een werkgever in een andere branche.
- In 2018 stromen ongeveer 6.240 werknemers, bijna 12% van het totaal aantal werknemers in de VVT, van buiten de noordelijke zorg- en welzijnssector in bij een vvt-werkgever. In dezelfde periode verlieten ook 4.107 mensen, bijna 8% van het totaal werkzame personeel in vvt, hun werkgever voor een positie buiten de zorg- en welzijnssector.

Figuur 7: Mobiliteit vvt Noord-Nederland herkomst en vertrekreden in 2018

Bron: CBS 2019, bewerking ZorgpleinNoord

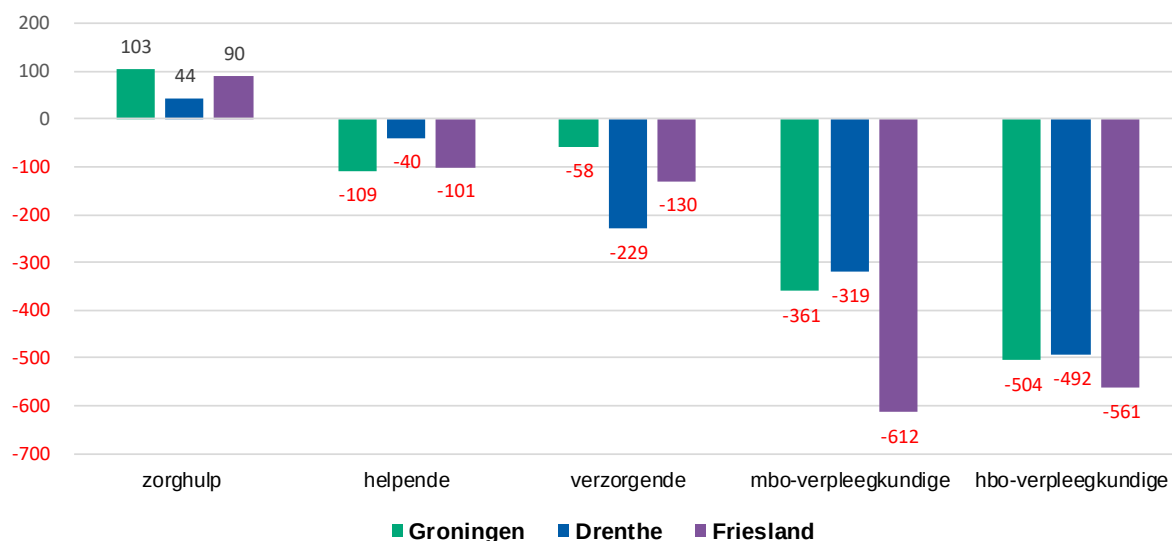

4. Groeiend personeelstekort veelvoorkomende functies in vvt

- De komende jaren blijft er sprake van een krappe noordelijke arbeidsmarkt voor zorg- en welzijnspersoneel. Figuur 8 laat het verwachte personeelstekort of – personeelsoverschot in 2022 zien voor de veelvoorkomende verzorgende en verplegende functies in de vvt in Noord-Nederland.
- In Noord-Nederland wordt vanaf het niveau van helpende een groeiend tekort aan personeel verwacht. Oftewel de verwachte instroom vanuit het onderwijs, vanuit andere sectoren en uitkeringen is onvoldoende om de verwachte groei in werkgelegenheid en de verwachte uitstroom van personeel op te vangen. De grootste tekorten worden verwacht voor de mbo- en hbo-verpleegkundigen.
- Naast de functie van zorghulp worden er voor de volgende sociaal-agogische functiegroepen een overschot aan personeel verwacht in Noord-Nederland: medewerker maatschappelijke zorg mbo-niveau 3 en 4, hbo social work en hbo pedagogiek.

Figuur 8: Verwachte personeelstekorten (-) of –overschotten(+) in 2022 in Noord-Nederland

Bron: Regionaal Zorggebruikmodel Prismant 2019, bewerking ZorgpleinNoord

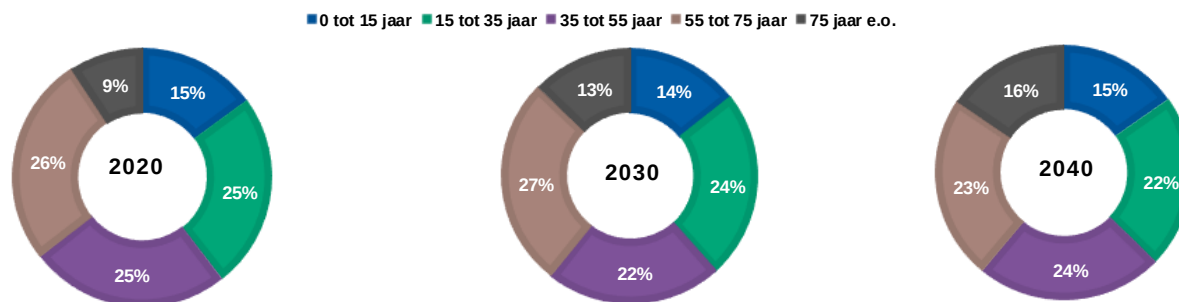
6. Demografische ontwikkeling: toename 75+plussers en afname beroepsbevolking

- Onder invloed van ontgroening en vergrijzing verandert de komende twintig jaar de samenstelling van de bevolking in Noord-Nederland. Het aantal mensen van 75 jaar en ouder groeit (103.500, +65%), terwijl het aantal mensen in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar afneemt (-136.600, -10%). Naar verwachting zijn er op termijn minder potentiële zorgverleners (zowel professionals als vrijwilligers en mantelzorgers) beschikbaar, terwijl de vraag naar ouderenzorg blijft groeien.

Figuur 9: Verwachte bevolkingsgroei in aantallen en aandelen per leeftijdsklasse in Noord-Nederland

Bron: CBS 2019, bewerking ZorgpleinNoord

Verwachte leeftijdsopbouw inwoners Noord-Nederland 2020-2050					
Leeftijd	2020	2030	2040	2020-'40	2020-'40(%)
0 tot 15 jaar	257.500	246.200	258.100	600	0%
15 tot 35 jaar	422.800	411.200	373.900	-48.900	-12%
35 tot 55 jaar	431.600	381.800	401.100	-30.500	-7%
55 tot 75 jaar	454.500	456.300	397.300	-57.200	-13%
75 jaar e.o.	159.000	218.200	262.500	103.500	65%
Totaal	1.725.400	1.713.700	1.692.900	-32.500	-2%

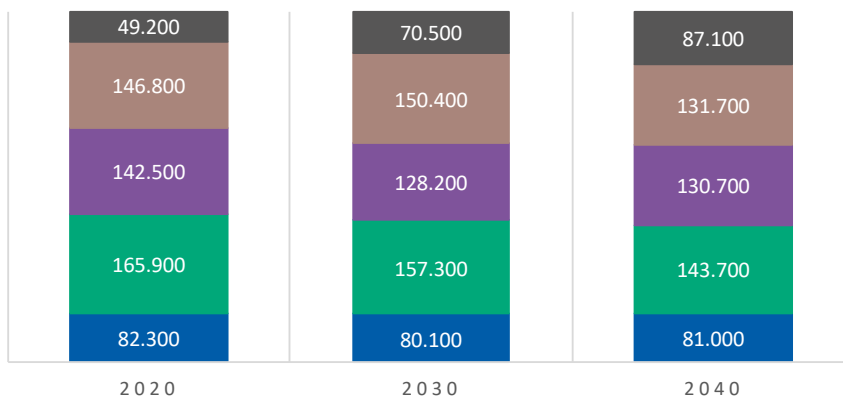

Figuur 10: Verwachte bevolkingsgroei in aantallen per leeftijdsklasse per provincie

Bron: CBS 2019, bewerking ZorgpleinNoord

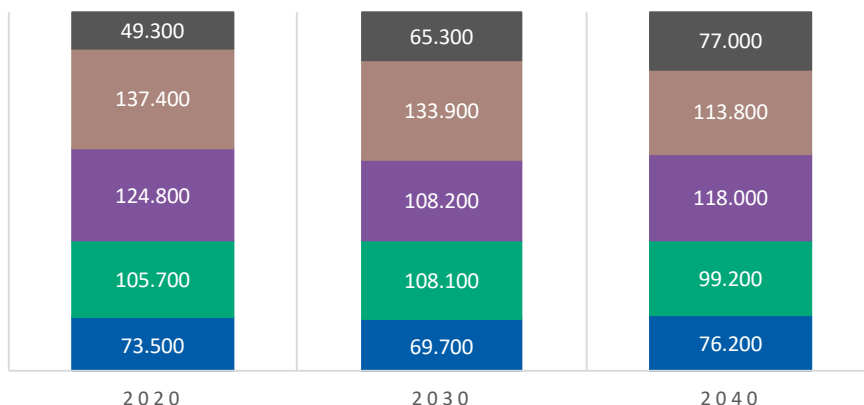
VERWACHTE LEEFTIJDOPBOUW GRONINGEN

■ 0 tot 15 jaar ■ 15 tot 35 jaar ■ 35 tot 55 jaar ■ 55 tot 75 jaar ■ 75 jaar e.o.

VERWACHTE LEEFTIJDOPBOUW DRENTHE

■ 0 tot 15 jaar ■ 15 tot 35 jaar ■ 35 tot 55 jaar ■ 55 tot 75 jaar ■ 75 jaar e.o.

VERWACHTE LEEFTIJDOPBOUW FRIESLAND

■ 0 tot 15 jaar ■ 15 tot 35 jaar ■ 35 tot 55 jaar ■ 55 tot 75 jaar ■ 75 jaar e.o.

